

Det Kongelige Danske

Landhusholdningsselskab

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO), Københavns Universitet

Afholder efterårskonference

Ejerskifte, ejerskab og organisering af fremtidens landbrug i Danmark

**Tirsdag, den 28. november 2023, 9.30 - 15.30 på KU Science (Tidligere Landbohøjskolen)
Bülowsvej 17, 1870 Frederiksberg C., Festauditoriet, Auditorium A1-01.01**

Koncentration af landbrugsproduktionen mod færre, større og specialiserede heltidsbedrifter fortsætter – både målt i antal bedrifter og målt ved den del af produktionsværdien, de største heltidsbedrifter står for. Landmændenes gennemsnitsalder er stigende og rigtig mange landbrugsejendomme og -bedrifter skal ejerskiftes de kommende år.

Den nuværende ejer/ledelse har afgørende betydning for, at kommende ejerskifte kan ske succesfuldt – helst planlagt, men også, hvis en kritisk situation gør det aktuelt. Så hvordan forbereder både sælgere og købere sig på det fremtidige marked for landbrugsaktiver og for maksimal fastholdelse af værdier og optimal produktion. Hvordan udvikler markedet sig, hvilke muligheder er der og hvad er realistisk.

- *Bedrifterne er i stigende grad engageret i andre aktiviteter med afsæt i landbruget*
- *De store og stigende kapitalkoncentrationer kræver aktivt fokus på fastholdelse og udvikling af markedsbaseret ejendomsværdi i strategiarbejdet for bedriften.*
- *Forpagtning anvendes i større og større omfang. Det betyder afkobling mellem ejerskab af produktionsgrundlaget og selve landbrugsdriften*
- *Nye modeller for forpagtning og samarbejde mellem investorer og de, der etablerer sig, herunder også adskillelse af husdyrproduktion og markdrift*
- *Øget fokus på bæredygtighed – både på bedriften og fra långiverne (ESG)*
- *Hvilken landbrugskultur og hvilket arbejdsliv ønsker ejerne og driftslederne sig*

Ser vi på den baggrund ind i en transformation af ejerskab og organisering af heltidsbedrifterne de kommende 10 år? Hvordan skaffes den nødvendige egenkapital og fremmedkapital til ejerskiftet? Hvilke forudsætninger og krav har investorerne for at stille kapital til rådighed – nu og på længere sigt?

Efterårskonferencen dykker dybere ned i disse spørgsmål om fremtidens ejerskifte, ejerskab og organisering af især heltidsbedrifterne - også med fokus på de unge, der er på vej til at etablere sig.

På konferencen uddeles i samarbejde med Nordea årets Agrarøkonompris

Pris inkl. forplejning: For medlemmer af Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab: **Gratis.**
For ikke medlemmer: **500 kr.**
Studerende: **100 kr. inkl. 1 års medlemskab af Landhusholdningsselskabet**

Tilmeldinger sendes til Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskabs Sekretariat:

elsebeth@ifro.ku.dk eller telefon 3533 6891 senest 22. november 2023.

Betaling sker ved overførsel til: Regnr: 2100 Kontonr: 80 70 007 062. Husk at anføre "efterårskonference" og navn. Efter tilmelding og betaling er man automatisk registreret som konferencedeltager, og der udsendes ikke yderligere bekræftelse.

Program

9.00 - 9.30 **Registrering og morgenkaffe med croissanter**

9.30 - 9.40 **Velkomst ved Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab**

9.40 – 10.10 **Status for økonomi og ejerskifte i dansk landbrug**

Anders Harck, Formand Økonomi & Virksomhedsledelse, Landbrug & Fødevarer

Hvordan står det aktuelt til med økonomien i det danske landbrug, og hvor stort er ejerskiftebehovet. Får man ejerskiftet landbrugsejendommene, hvilke udfordringer er der i den sammenhæng og har danske landmænd det fornødne fokus på at få deres virksomheder godt videre?

10.10 -10.40 **Drivkræfter i udviklingen af dansk landbrugs organisering**

Seniorrådgiver Jens-Martin Bramsen, IFRO

Stordriftsfordele og udnyttelse af ny teknologi er stærke drivkræfter i strukturudviklingen, men også regulering, finansiering og ikke mindst kultur spiller en rolle. Vil strukturudviklingen fortsætte og hvordan? Få et overblik over de potentielle drivkræfter bag fremtidens organisering af dansk landbrug.

10.40 – 11.10 **Strategi for ejerskifte – håb er ikke en strategi**

Cand. Agro Poul Erik Jørgensen,

Ejerskifte med køb og salg af aktiver er en vigtig strategisk ledelsesopgave. God planlægning med løbende opdatering fremmer sandsynlighed for succes. En landbrugsvirksomhed behøver ikke eje alle sine aktiver. Forholdene kan og skal over tid tilpasses bedriftens og de involveredes forhold omkring kapital, driftsformer, kompetencer mv.

11.10 – 11.30 **Debat med de tre oplægsholdere og salen**

11.30 – 12.00 **Overrækkelse af Agrarøkonomiprisen**

Motivering, overrækkelse og præsentation af vinderopgaver.

Landbrugsdirektør Morten Riget, Nordea, Svend Jørgen Jensen, Landhusholdningsselskabet, Anders Harck, Landbrug og Fødevarer

12.00 – 12.50 **Frokost og networking**

12.50 – 13.20

Alligevel selvstændige...

Mælkeproducent Christian Lohmann Pedersen, Skovbakkegård, Regstrup

Lille opsparing og stor erfaring med køer, bragte vores familie videre i livet. Vores nye liv som selvstændige mælkeproducenter kunne lade sig gøre på utraditionel vis, med en god samarbejdspartner og folk med stor tillid til vores evner.

13.20 - 13.50

Bliver bortforpagtning og passivt ejerskab mere udbredt i fremtiden?

Seniorforsker Michael Friis Pedersen, IFRO

Ekstern kapital har været meget i fokus, men måske er ejerskifte af ejendomme til børn eller andre interessenter alligevel den mest oplagte vej. Få uddybet hvorfor jordejerskab måske ikke i samme grad bliver koncentreret og hvorfor forpagtningsandelen meget vel kan stige i fremtiden.

13.50 – 14.10

Pause med kaffe, te og kage

14.10 - 14.50

Investortilgang til investering i landbruget

Senior Investment Manager, Lukas Sønderskov Hansen, International Woodland Company

Eksterne investorer kan bidrage til finansieringen af ejerskiftet af fremtidens heltidsbedrifter. Hvordan håndterer IWC vurderingen af investeringsprojekterne: Due diligence, ESG (miljø-, samfunds- og ledelsesmæssige forhold), aktivt ejerskab, samarbejdet med forpagter?

14.50 - 15.20

ESG-forhold bliver afgørende for fremtidens ejerskifter

Landbrugsdirektør Morten Riget, Nordea

De stigende ESG-krav fra landbrugets interessenter vil kun fortsætte – hør om Nordeas syn på fremtidens ejerskifte- og finansieringsmuligheder

15.20 – ca. 15.30 Debat med afsæt i de to finansieringsoplæg

Ca. 15.30

Afslutning ved Det Kgl. Danske Landhusholdningsselskab

Sekretariat

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi • Københavns Universitet • Rolighedsvej 23 • 1958 Frederiksberg C
Tlf. 3533 6891 • e-post Elsebeth@ifro.ku.dk • www.1769.dk